

MAGYAR Bányászlap

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
136 East 17th Street

The only Hungarian Miners' Journal in the United States
New York, N. Y.

THE THIRD LIBERTY LOAN AND THE HUNGARIAN MINERS

By Charles H. Land.

The Third Liberty Loan campaign is now all over with, but of course the definite results cannot be known yet. Accurate figures will not be available for some time. The fact is however, that according to the unofficial returns and estimates the present issue has also been oversubscribed. The people of the United States have proven beyond doubt to the enemies of this Country that they stand united behind the President and the Government and that they are earnestly in the war to the victorious end.

As I mentioned before the definite figures are not known yet and therefore it can not be stated with certainty just how much of the three billion dollars worth of Liberty Bonds have been bought by the immigrants. The indications are, however, that they have lived up to the expectation.

I do not know what the immigrants have done in other sections of United States, but my personal observation in this field has lead me to the conclusion that the immigrant miners of this field have proven their loyalty and their utmost sympathy with the cause of the United States in an unquestionable manner. The total amount of money invested in the Third Liberty Loan by the miners of foreign birth has exceeded the most optimistic calculations of the various Liberty Loan Committees of this locality.

In speaking about the foreign miners in the Logan field special mention has to be made of the Hungarian miners since the Hungarians are predominating among the immigrant miners of this locality.

Ever since I have begun to deal with Hungarian miners, I have had the best opinion of them. In my experience I have found them to be striving, diligent, honest, true and loyal class of people. Indeed, I do not think that there is one Hungarian in this whole coal field, who would not be in the fullest sympathy with the Government of the United States in this war for world democracy and freedom.

The Hungarian miners in this field have proven their loyalty

with deeds. The amount invested by them in Liberty Bonds in the present campaign runs in the higher ten thousands. I am not in possession of exact figures, but according to the reports the Hungarian miners at Holden, W. Va.—for instance—have invested very heavily, there being many who have bought bonds in sums over the thousand mark.

On the camp of the Gay Coal & Coke Company, at Logan, W. Va. the total amount subscribed for Liberty Bonds was a little over 6000 Dollars. Of this sum \$2200.00, or in other words more than one-third has been subscribed by the immigrant miners, although only a small number of the employees of the Gay Coal & Coke Company are foreigners. From other camps in this vicinity similar reports are being sent to the local headquarters.

Not only from the companies are buying these men Bonds, but quite a number have withdrawn from the local banks almost the total of the their savings in order to invest it in Liberty Bonds. It is not so surprising as many may think, that the Hungarians have responded so eloquently to the call of the Government. They are intelligent, they know and understand the reasons why this Country is fighting for the freedom of their native country as well as for the freedom of the other states where as yet oppression and militarism prevails.

While speaking about the attitude of the Hungarian miners credit must be given to the Hungarian Miners Journal (Magyar Bányászlap) for the work this paper has done. It is to great extent due to the articles published by this paper, that the Hungarian miners have so thoroughly realized and understood the situation and that they are manifesting such a commendable attitude.

MAGYAR KÖNYVTÁR AJAXON.

Az ajaxi magyar bányászok részére a Magyar Bányászlap egy kis magyar könyvtárt adott, a melyben minden jobb magyar író munkája megtalálható. Az ajaxi magyarok szorgalmasan olvassák riéről idejükből a könyveket, mert tisztában vannak vele mindannyian, hogy ez a mulatság leg- szöbb és leghasznosabb módja. A könyvtár huszoneg dollár ára

magyar könyvet a Kiss Emili Könyvesháztól is kapott aján- dékba, s a mely magyarjai kellő- képen méltányolják ennek az igazi magyar üzletnek a szíveségét és jó akaratát.

Ha minden magyar intézmény így bána el a másik magyar in- ténnyel, akkor valamilyen jobb helyzetben élénk második hazánkban.

JOG ÉS KÖTELESSÉG

A háború sokkal erősebb köztársaságban, mint monarchiában. Legalább is külső dolgokban a lakosság hangulatán jobban látni a háborút, mint egy királyságban, mert a köztársaság háborúja sokkal inkább az ország népének háborúja, mint a királyság, vagy császárság polgárainak. Az Egyesült Államok háborúja Amerika összlakosságának háborúja. Ezt az országot a nép kormányozza, így tehát a kormány rendelkezése a nép rendelkezése.

Az Egyesült Államok minden polgára háborúban van. Mindegyik tudja és éri, hogy ez a háború külön-külön is minden egyes polgár háborúja. A nép viseli a háborúviselés költségeit és a népe is lesz a győzelem haszna.

Az ország népének érzését mutatja az a körülmény, hogy a háború dacára egyes nemzetiségekkel kitértel tettek, így például a magyarokkal is. Nem nevezik őket ellenséges idegeneknek, meghagyják őket továbbra is a munkájukban, épen úgy elvezethetik az ország jait, mint az amerikai polgár, de ennek ellenében, — és ez természetes is, — elvárják, hogy ők is úgy érezzék és úgy viselkedjenek, mint egy igazi hűséges amerikai polgárnak kötelessége.

Amerika akkor, amikor kijelentette, hogy mi nem vagyunk ellenséges idegenek, nagy dolgot csinált. De természetesen ezért viszonzolgátat is jár. Ha elfogadják az amerikai polgár jogait, viseljük az amerikai polgár kötelességeit is.

Nem vették el a munkánkat, kimentek bennünket az ellenséges idegenekre vonatkozó háború rendelkezései alól, nem kell jelentkeznünk, nem kell ujjlenyomatot és fényképet lenni megmutatni. Ezeket a jogokat, csak akkor a háborús idegények utáni meglepetéssel utasítottak el, és elfogadtuk. Igen ám, de hát mi lesz a kötelességekkel? Hiszen nincsenek jogok kötelesség nélkül.

A hűséges amerikai hazafi nem beszél sem az ország, sem a kormány ellen. Nem magasztalja, nem segíti az ellenséget. Vásárol Liberty Bondot, Háborús Bélyegket, részt vesz minden gyűlésben és mozgalomban. Ugyanezt elvárják a magyaroktól is, mert hiszen nem tesznek kivételt az amerikai polgárok és a magyarok között, akik a szó szoros értelmében ellenséges idegenek lennének. Es annyit tudunk az európai háború országokról, hogy ott milyen helyzetik van az ott rekedt ellenséges idegeneknél.

De sok ember venne szívesen Liberty Bondot, de sokan tennék eleget azoknak a kéréseknek, amiket hoznánk intézünk, csak visszakapnák a szabadságukat, csak együtt élhetnének a családjukkal, akikről már talán évek óta nem is hallottak hírt. De sokan halgatnának, ha cseréltet- nének velünk, amerikai magyarokkal.

Es napról-napra halljuk, hogy a magyarok egy része, — igaz, hogy kis része, — nem úgy viselkedik, mint kellene, akkor aztán meg van a baj. Gorombán felkelnek vissza, ha Liberty Bondot ajánlanak, pedig hát egyik se adott goromba feleletet akkor, amikor kijelentették, hogy nem veszik el a pénzünket, munkánkat, szabadságunkat.

Legutóbb egy magyar ember majdnem életével fizetett meg könnyelműségéért. Szerzte-szűjtel az országban nagyon sok magyar van részben hadifogdában, részben börtönben, akik csak a jogokat fogadták el, de a kötelességeiket eleget tenni eszükbe sem jutott.

Bizonny ne csodálkozzunk azon, hogy akkor, amikor az amerikai mindent feláldozza annak az országának, amelynek javát mi is épen úgy él- rezzük, kifogy kiesít a türelemből, ha látja, hogy hátáltsággal fizetünk vissza.

Nemcsak Amerika iránti kötelességünk, hogy minden rendelkezést megfogadjunk, hogy minden mozgalomban részt vegyünk, csak úgy, mintha az édes szülőhazánkról lenne szó, hanem kötelességünk a saját biztonságunk szempontjából okos doloz, hanem emberi kötelességünk is, hogy a jótettet ne viszonozzuk rut háltatlansággal. Ne üssük meg azt a kezét, ami az általános verekedésben segít bennünket, ami kenyeret ad nekünk rablánc helyett és ami szerető kézfogást ajánl öklücsapás helyett.

ÜZENET MAGYARORSZÁGBA.

Washington, D. C.-ből vett értesülésünk szerint Amerika lehetővé tette, hogy az itt lakó idegenek levelet küldhessenek az ellenséges országokba és így Magyarországra is. Értesülünk hivatalos és teljesen biztos. A levelet továbbítását a Vörös Kereszt Egyesület fogja végezni és intézkedni fognak, hogy hazuról választ is kapjunk.

A levelet továbbításának módja egyelőre megkötötte a személyes jelentkezést, de a Magyar Bányászlap kérvésére az itteni Vörös Kereszt Egyesület már lépéseket tett olyan irányban, hogy a levelezésküldési módot megváltoztassák és reméljük, hogy a Magyar Bányászlap előfizetői általunk mindannyian képesek lesznek részesülni ebben a kedvezményben.

Lapunk jövő számában részletesen közölni fogjuk a levelezési módját, azt hisszük, hogy egy hét alatt megkapjuk a kívánt és remélhetőleg kedvező feleletet Washingtonból.

AZ EMBERFOGÓK IDŐSZAKA

A tavasz és a vasuti forgalom tavaszi javulása magával hozza a bányákban a munkáshiányt is, s megindul majd a rendes évi ma- rakodás a bányák között a munkások után.

Egyik bánya újságban hirdet, a másik emberfogót alkalmaz, némelyik mind a kettőt megteszi, de mindezek nem válnak kárára a bányászoknak, mert mindkettőt ismerik már.

Ha egy társaság újságban hirdet, a bányász jól tudja, hogy a hirdetés a társaság közli és ugye veszi azt, mint a telep vezetőjé- nek a kijelentését a saját bányá- ja felől.

Ha labor-agent (emberfogó) szöli a meg embert, a bányász megéri, hogy ez neki csak jót mondhat a bányájáról, és annyit hisz el a szavából, amennyit akar és amennyit jónak lát.

A bányászokra nézve csak az áruházban járó emberfogók ve- szedelmek, akik mindennek váltják magukat, csak labor-agent- telenek nem, akiknek a szava után tehát mérészen indul meg a magy- ar.

Újság-ügynökök, pálinka ke- reskedők, bártenderek, meg a jó Isten tudni micsodák járják be a magyarlakta telepeket, s beszéd- közben annyira felidőseknék egy- egy plézt, ha alkalmuk nyílik rá, hogy a gyantalan magyar helyet cserél és csak hetek múlva jön rá, hogy pénzért dicserzte ezt a plézt az újságügynök.

Még jobban rávetik magukat a magyarokra a különféle foglal- kozást válló emberfogók a szá- raz vidékekhez közel lévő nedves városokban, ahol annyai magyar bányász fordul meg állandóan, s ahol megzavarják az újságü- gnökök, bankárok, a bártenderek, meg a vendéglősök minden ma- gyar fejét.

Hogy is gondolná a magyar bányász, akivel olyan barátság- osan beszél az ügynök ur a mun- kaviszonyokról, vagy a szállodás

ur erről vagy arról a bányáról, a hol oly fényesen keresnek, hogy mindezek az urak emberfogók, a kik csak cégéről használják a más- sik mesterségüket, hogy annál eredményesebben csálhassák el a magyart a munkájából.

A Magyar Bányászlap kevés jó szót tud felhozni az emberfogók mellett, mert az Isten látja a lel- künket, nem nagyon lelkesedünk egyikért sem.

De a mesterségét mindenki ma- ga választja meg gusztaza szerint és nem itéljük el túlságosan azo- kat sem, akik ember szállítással foglalkoznak, ha azt nem tagad- ják. Ha van nekik elég tisztés- ség beismerni, hogy a foglalkozá- suk labor-agent, s nem tiznek ha- mis céget az ajtjuk föl.

De igazán veszedelmes ember- hiénák azok az urak, akik szídják az emberfogót, mint a bokrot, a kik mézes-mázos szájjal ajánla- nak tisztán csak "jó akaratból" egy "igazán nagyon finom plézt" a titokban székük fel az ügynök- nek a bányába küldött magyart után darabonként.

A kiártani való emberzivatnyok azok a honfitársak, akik "jölti- bizottság-vezető", "vendégfőző", "újság-ügynök" s más hasonló cí- mek alatt folytatják suttymban az emberek szállítását és eszbitá- sát.

Ezekről különösen a nedves vá- rosok hemzsegenek, ahová mutal- ni jár a magyar ember, s ahol a legkönynyebben ráveszik, hogy he- lyett minden igazi ok vagy indok nélkül cserele.

Védekezni a legjobban úgy le- het ellenük, ha nem muffedunk, hanem egy helyen dolgozunk, mert akkor biztosan többre hala- d mindannyiunk. De ha már min- denképen költözni kell, s ha ba- rántunk vagy ismerősünk nincs, a ki plézt ajánlana, akkor szászor inkább újsághirdetés és bevallot- tan labor-agent után cserélünk helyet, minthogy ezeknek a lesi- puskásoknak a szava után indul- junk el.

HADIKÖLCSÖNJEGYZÉS HIMLEREN

Az ajaxi bánya munkásai szomb- atban, április 27-én hadikölcsön- gyűlést tartottak a társaság üz- letében, hogy a telep részére ki- szabott összegű hadikölcsön át- vételét megbeszéljék.

Mr. E. H. Simpkins, a bánya szuperintendente beszédet tartott amelyben rámutatott az ameri- kailak kötelességére s különös el- ismeréssel mutatott rá a magya- rok áldozatkészségére.

A gyűlésnek váratlanul jó eredménye lett, amennyiben a telep- re kiszabott 2,500 dollárt 15 perc- ben felül tuljegyzték, s a még vár- bólul jögyezsekket együtt leg- alább 3,500 dollárra fog rugni a magyar bányászok bányatelepé- nek a hadikölcsön jegyzése. A Himler Coal Company-nak egyet- len munkása sincs, aki ne jegy- zett volna a harmadik Szabadság

Kölcsönből. Mingo County min- den este örülhet, hogy a bánya ilyen embernek kezébe került, s a megye vezető emberi elég gyakran elismerik, hogy a vidék nyert a hunky bánya idelepedé- sével.

ROBBANÁS A BÁNYÁBAN.

Április 23-án a Deep Vein Coal Company, Térre Haute, Ind. bá- nyájában robbanás történt, amely három ember nagy sulyosan árszégtegetett. A mentők, dacára a legnagyobb igyekvésnek nem tudnak még most sem behatolni a bányába a nagy füst miatt és nem tudni a többi bennmaradt ember sorsát. A robbanás a bá- nyában nem sok kárt okozott, de valószínűleg egy pár napig le- sz még zárra, ami mindent is- mét helyrehozak.

A VIHAR GYERMEKE.

REGÉNY

A Magyar Bányászlap részére írta: Fülöp I.

Jó magyaros vacsorát kapott, ami már nem volt ismeretlen neki, mert hát az édesanya is úgy főzött, ahogy a többi asszony Fehérfaluban. A vacsora közben keveset beszéltek. Vacsora után is hagyta János, hogy inkább az öreg beszéljen, mint ő. Először Amerikáról folyt a szó, a farmról, a bányáról, azután lassan a falura terelődött a beszéd. És szó esett a falu minden emberéről, Csongor Jánosról, Kökény Vicáról, meg Csongor Jánosnéról is, aki Amerikában van a fiával, és aki egyszer irt is ide Csongor Jánosnak, hogy hazajönne és Csongor János válaszolt is rá, hogy szívesen látja, de aztán több szó nem jött, úgy látszik, hogy a Kökény Mária megmondta magát.

— Vagy talán ott akadt valami szerencséje Amerikában. Mert nagyon hejre lány volt. Első lány a faluban. Legjobb, legdolgosabb, legderékabb.

— Hát a Csongor János milyen ember, — kérdezte János és félt a felettől.

— Csongor János is jó ember volt adig. Az isten is egymásnak szánta őket.

— Hát akkor miért szakadtak el egy-mástól?

— A háború! — csak ennyit felelt az öreg amerikai Csongor Jánoshoz. Elszokott beszédek. Hogy a fiatal Csongor János ne tudjon aludni az éjjel, — pedig pelyhelyből volt a két nagy párnája, amiből egy tuat amerikai párna is kitelnek.

*

Másnap reggel elindult a fiatal Csongor János az öregebb Csongor Jánoshoz. Elszokott szívvel ment az uton. Nem tudta, hogy mit mondjon, hogyan kezdje a beszédét. Nem tudta, hogy barátalt, vagy ellenséggel fog szembeállani. Úgy érezte magát, mintha egy darab kincse kigyőfészekbe esett volna és nem tudja, hogy nem fogja-e érezni azonnal a kigyó éles, halálos sziszegő fullánkját.

Nagy dolgokat vállalt magára a fiatal

Csongor János, az apátlan. Nem félt a vállalkozásától, bátran indult neki az utjának, csak ez az egy találkozás, ettől félt, ettől reszkedett. Meg fog látni egy embert, aki apja lett volna, ha boldog békében látja meg a napvilágot. Meg fog látni egy embert, aki apja helyett ellensége lett neki, mert véres-vézes háború volt a bölcsoje. A legrosszabbra is el volt készülve, tudta, hogy fegyverrel kell bemenni a b a a házába, rejtett fegyverekkel. Szívéré tette hát a kezét, hogy elnyomja az erős dobogást, hogy ne lássa meg az ember, hogy a szíve, a nagy Csongor Jánost szerető szíve, az egész világot szerető szíve minden fegyvere, amivel a dalt akart aratni, amivel le akarta győzni a nagy Csongor János gyűlölettel égő szívet.

A ház előtt nem volt senki. Benyitott az udvarra vezetők kapu. Vica ott etette a csirkéket. Nem volt ugyan olyan csirkés udvar, mint azelőtt, pár tepsétt tollu tyúk ugrált csak körülte, mert hát nem mehet rendben az olyan gazdaság, ahol szomorú emberek kedv nélkül, remény nélkül dolgoznak.

— Jó reggelt kívánok. En Csongor János ural szeretnék beszélni.

— Jó reggelt! A Csongor János ott lakik: elől a házban. Tessék csak bemenni: megtalálja.

A fiatal Csongor János bement a házába. Az alacsony tapasztott padló u szobában ült Csongor János. Egy bögében tarka virág volt az asztalon. Vasárnap volt, Vica minden vasárnap virágot tett a Csongor János asztalára. Hogy miért? Ki tudja azt. Talán csak azért, mert hát Vica lány volt, milyen régen nagy lány már és milyen nagyon szeretne már gondoskodni valakiről, kedveskedni valakinek.

— Jó reggelt kívánok. En Csongor János urat keresem, — mondta már nyugodt hangon a fiu.

— En volnék Csongor János. Hát mivel szolgálhatok. Tessék helyet foglalni széreny hajlékunkban.

— Köszönöm.

A fiu körülnézett, végigsimogatta szemével a bútorokat, a neki idegen formájú öreg jószágokat és melegség futott át a szívében, ahogy elgondolta, hogy itt élt az édesanya valamikor, itt élt nagyon rövid boldogságát, ebben a házban született meg ő és ebben a házban vele együtt a szomorúság, szerencsétlenség is tanyát rakott.

— En Amerikából jövök és üzenetet hoztam önnek, Mr. Csongor.

Csongor János felugrott a székről: Kitél hozott üzenetet nekem a fiata ur, —

— Amerikából! Igazán Amerikából, pedig hát jól tudta Csongor János, hogy ki üzenhet neki, csak éppen előlátni akarta egy kicsit a feleletet, hogy még egy pillanattal remegjen a szíve.

— En Csongor Jánosné Kökény Mária töl hozok üzenetet, — az ön feleségétől.....

— Az én feleségem is!..... Hát volt egyszer nekem feleségem is!..... Néha azt hiszem, hogy csak álom volt az egész..... Csak a szívem fájt, csak onnan tudom, hogy igaz volt.

— Hát mondja csak, Mr. Csongor, miért váltak el, ha szabad kérdezniem.

— Nem mondta el az asszony? Hát én megmondok. Nem én voltam a hibás. Vagy talán én? Ki tudja. De kemény szavakat mondtam az asszonynak, mikor megtudtam, hogy egy fia született, míg én oda voltam. A háborúban. De neki meg kellett volna bocsnálnia, neki ki kellett volna várnia, amíg én elfelejttem egy kicsit a dolgot, mert nagyon a szívemre tett. De feltette a gyereket, jobban szeretete azt, mint engem, a hites urát. Aztán egyszer kaptam egy levelet attól a gyerektől, hogy visszavenném-e őket. En azonnal válaszoltam, hogy csak jöjjenek, szívesen látom őket, várom őket,

ha már el is mult a fiatalaságunk, legalább elfelejtettük azt a keményvéget, ami volt a szívünkben egymás iránt. És vártam a levelet, de soha többet nem irtak nekem. Úgy látszik, hogy csak a fiu akarta ezt, az asszony nem akart visszajönni. Hát azóta nem is várom már őket.....

A fiatal Csongor János akkor felállt a székről, és elhomályosodott szemmel cseket mondta az idősebb Csongor Jánosnak:

— Csongor János ur, most én mondom önnek valamit. Az én nevem is Csongor János. Mert én vagyok a Kökény Mária fia. En tudom, hogy ön nem az apám, de látja, nem tehetek róla, hogy az ön nevét viselem. A törvény akarja így.

Az idősebb Csongor János felugrott és összehozott szemekkel nézte a szép, ragyogó arcú erős gyereket.

— Csongor János! Csongor János! A fiam!..... A Mária fia!..... Hát mégis eljöttek hozzám. Hát mégis! Mégis! Hol van a Mária, az én Máriám, az én hites feleségem. El-e még? Vagy férjhez ment? Hol van? Visszajön-e?.....

En az idősebb Csongor Jánosnak úgy hullott a könnye, mint aki esztendőket keserves bánatát akarja megenyhíteni ezzel a sírással. Úgy érezte, hogy ezek a könnyek lemossák a korai ráncokat az arcáról, hogy meggyógyítsák azokat a tónogó sebeket a szívében, amik annyit esztendő óta marjakt, kinozták színtelenül. Leborult az asztalra és úgy zokogott:

— Mária!..... Kedves egy szép feleségem, Mária, ó Máriám, visszajössz-e még hozzám?

Akkor jött be Vica az ajtón és értelmetlenül nézte a különös jelenetet. Az idősebb Csongor János felénezt és fuldokló hangon mondta Vicának:

— Vica, nézd, ez itt a Csongor János, a Mária fia, akire azt mondtátok akkor, hogy a tied.....

Vicának egy pillanatra újra kiült a szemébe az az ijedt fény, ami azóta ott lobogott mélyen a szemegolyójában és eliskoltotta magát:

— Jánoska, igaz ez? Az én kis Jánoskám! Az én tubicám, virágzásom, — és nekiesett a fiúnak és esősköta az arcát, a kezét, a ruháját és hullott a könnye.....

Vica emlékében még mindig úgy élt a kis Jánoska, mint egy tipegő gyerek, akit tubicámnak, violámnak hív, altatja, dajkálja, babusgatja. Milyen furcsa volt most, hogy ez a nagy szál ember az ő kis Jánoskája. És egyszerre meg kellett, hogy érten, hogy tengernyi év mult el azóta, hogy a kis Jánuskát elvitték tőle, tengernyi év mult el azóta, hogy nem volt egy ember se, akinek kedves szavakat mondhatott volna, aki rá lenne szorulva.....

En Vica a másik percben már a fiatalaságát siratta, azt a rengeteg hideg, magányos esztendőt, azt a sok keserves, áthánykolódott éjszakát, azt a sok hiábavaló vágyakozást, meg ezt az egész keserves, örömtelen életet, meg ezt a borzalmas-borzalmas háborút, ami nem mult el a béke jöttén, nem mult el a még sem, nem is mult el egészen a sirig!.....

*

Behurcolkodott Mária a városból újra Fehérfaluba, a régi házába, Csongor Jánoshoz. Az első találkozás így történt: Csongor János se tudott mit mondani, Kökény Mária se tudott szólni. Csak néztek egymásra és sirtak. Csak később mondta Mária:

— Ha szeret még János, ha örül neki, hogy újra itt vagyok, ha várt és boldog most, akkor szeresse a fiamat is, mert csak neki köszönheti, hogy élek. Ha ő nem lett volna, mi lenne ma már velem.....

FÖLDNÉLKÜLI JÁNOS SORSA

NEM CSAK OTTHON NYUZZÁK A SZEGÉNY EMBERT

TULJÁR A CSENDŐRÖK ESZÉN

MINDEN JÓT ÉS SZÉPET IGÉR A NÉMET ÁGENS

MÁR ITT KEZDTÉK NYUZZNI A SZEGÉNY MAGYART

TANÁCSSTANUL A NAGY VILÁG KÜSZÖBÉN

FELVILLAN A REMÉNY EGY SUGARA

ÚTBAN A JÓL FIZETETT KÖNNYŰ MUNKA FELE

KEZDŐDIK A Bányász-ÉLET

ÉRZIK, HOGY SZÜKSÉG VAN AZ IMÁDSÁGRA

MAGYAR BANYÁSZLAP

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

136 East 17th Street, New York

Telephone: Stuyvesant 1964.

az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban The Only Hungarian Miners Journal in the United States

Szerkesztő **HIMLER MARTON**

Editor **MARTIN HIMLER**

Előfizetési ár: Egyesült Államokban 1 évre \$1.50 Külföldre \$2.00

Subscription Rates: In the United States ..... \$1.50 Abroad \$2.00

Megjelenik minden csütörtökön Published Every Thursday

Published by **MARTIN HIMLER, Editor.**

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak. The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners. Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Munka, tisztesség, szolidaritás és összetartás! Ez legyen a jelszavunk, mert ez segíti bennünket előre a boldogság felé.

Work, honesty, education and cooperation! This should be our motto, for this helps us toward our success.

Ujabb "Safety First" javaslatok

Az utóbbi időkben a bányákban és a bányák körüli műhelyekben nagyon sok szerencsétlenség történt. Az elmúlt évről szövegszerű kimutatások szerint a bányász-szerencsétlenségek száma annyira szaporodott, hogy egyes állami hivatalok külön vizsgálatazt indítottak, hogy a szerencsétlenségek számanak emelkedését előidéző okokat megállapítsák, és a lehetséges megszüntessék.

Annak idején megírtuk lapunkban is, hogy mi okozta a szerencsétlenségek számanak az emelkedését. Nagyon része volt ebben a sok új bányásznak, akiket a tapasztalatlanúságuk és a tudatlanságuk miatt a munkájuk első pár napjában ér szerencsétlenség. Sok helyen elhanyagolták a szükséges óvintézkedéseket és csak arra törekedtek, hogy minél több szemet bányásszanak. Nagyon sok esetben pedig a bányászok saját vizsgáztatlansága okozta a szerencsétlenségek számat. Azonban most ismét kezdenek a vizsontyok javulni és korántsem tartóznak annyi szerencsétlenség a bányákban, mint azelőtt.

Néhány héttel ezelőtt a Lehigh Valley Coal Company tisztviselői a következő dolgok betartását ajánlották a társaság munkásai, és a többi bányatársaságok tisztviselői figyelmére. Ha a Lehigh Coal Company által ajánlott — bár csak jelentéktelenség látszó dolgok is — biztonsági intézkedéseket tekintetbe fogják venni a bányászok, teljesen biztosak vagyunk benne, hogy ez is csökkenti fogja a szerencsétlenségek számat és eshetőségeit.

A Safety First indítványok a következők:
Gépeket kezelő emberek ne viseljenek lengő nyakendőkötőt, továbbá rongyos keztyűket, vagy nagyon bő ruhákat, mert ezek a lengő darabok nagyon könnyen beleakadhatnak a gépbe és magával rántathatják a munkást is. Mozgó gépekreket olajozó emberek ne viseljenek keztyűket, mert ez szintén beleakadhat a mozgórészekbe. Csak vigyázzanak és ne dobjanak le nagy darab fákat a földre a műhelyben, vagy ahol sokan járnak, mert sokszor ez is okozhat valami balesetet. Vigyázzon mindenki, hogy ne legyen a ruháján olaj. Ha olyan helyen dolgozik, ahol kátránthatag egy szikra, mert az olajos ruha nagyon hamar tüzet kelt. Végül mindenki, bármilyen tiszt legyen

Magyar bányászok! Legyetek elővigyázatosabbak és mindenben engedelmessédjétek a formán vagy a bosszú rendelkezéseinek. Ezek az emberek nem akarnak senkinek sem felesleges munkát okozni, hanem csak a bányásznak a biztonságára és életére vannak tekintettel, mikor ennek vagy annak a dolgnak az elvégzését kéri a bányászoktól. Mindenkiel mindig is legyen az eszében munka közben: Safety First! Biztonság az első, és akkor valószínűleg kevesebb szerencsétlenség fog to-enni.

Magyar bányászok! Legyetek elővigyázatosabbak és mindenben engedelmessédjétek a formán vagy a bosszú rendelkezéseinek. Ezek az emberek nem akarnak senkinek sem felesleges munkát okozni, hanem csak a bányásznak a biztonságára és életére vannak tekintettel, mikor ennek vagy annak a dolgnak az elvégzését kéri a bányászoktól. Mindenkiel mindig is legyen az eszében munka közben: Safety First! Biztonság az első, és akkor valószínűleg kevesebb szerencsétlenség fog to-enni.

Szorgalmas bányászokat keresünk

ROSEMONT, W. VA. telepeinkre
Union bánya. A szén magassága 7-9 láb. Nyitott lámpa. Gáz vagy lejáró kő szén. Szép házak, iskola, templom a telepen.
Irány jelző jöjőhöz el még ma.
Munkáért jelentkeztek Mr. JAS. A. HARRIS, Superintendent.
ROSEMONT COAL COMPANY
ROSEMONT, W. VA.

Szülői kötelesség

Mindig csak azt halljuk, hogy a gyermekeknek kötelességük van a szülőkkel szemben. Ez igaz is. De hát beszélgetünk csak arról is egy kicsit, hogy vajon ünecs-e a szülőknek is kötelességük a gyermekekkel szemben? És ugyan megtartják-e a szülők ezt a kötelességet?

Sokan azt tartják, hogy elég az, ha a gyermekek ruházzák és ellátják étellel, mellet az magától is. Valami igazság van benne, mert hát fel nő a ember, de hogyan? Milyen ember lesz belőle? Elvárhatják-e tőle a szülők, hogy megértse a kötelességet a szülei szemben, akiknek nem volt semmi kötelességük a gyermekekkel szemben? Hogy értsen meg az a gyermek a kötelességet, ha nem látott kötelesség teljesítést a szülőitől? Persze aztán panaszokdohak hogy így meg úgy, nem érdemes gyermeket nevelni, mert mind halatlan, mielőtt felnőnek, már nem törődnek a szülőkkel, pedig mennyit fáradoztak értük.

Ha valaha igaz ez a közmondás, akkor ebben az esetben igaz: — ki mint vet, úgy arat. A gyermekek szüleitől tanulja meg a jót, a rosszat. A gyermek a szüleitől tanulja meg megismerni az egész életet, minden érnymét, és minden bűnt. A kötelességtudó szülőnek a legtöbb esetben kötelességtudó gyermekeik is vannak, így tehát a legtöbb esetben jótaljan a szülőknek az a kifakadás-hogy a gyermekek hiálátlanok.

Nagyon sokan azt vallják hogy a gyermeket muszáj veréssel nevelni. Pedig ez általában helytelen, mert ez megöli a gyermek minden jójért. Az a gyerek, akit sokszor vernek — és a gyerekek sokszor igaz ok nélkül is, csak idegessébbé, vagy hirtelen jött haragból, — félnek lesz, elkeseredett, akikben már gyermekkorban megír az égszedeletlen, azaz a szülei, a veréstől való féltében megtanulja a hazugságot is, és ez már nagyon közel van a lopáshoz.

Nagyon-nagyon sok rossz és káros tulajdonság ered azokból az indoklatlan verésekéből, amiket megkeksítik a gyerek életére. Ha ezt megmondjuk a szülők, bizonyára nagyobb türelemmel és gondossággal nevelnek gyermekeiket és a sok verés helyett inkább magyarázattal próbálnak őket nevelni, ami ugyan nagyobb fáradságot és időt igényel, de meg is van a haszna.

Nagyon sok szülő azt tanítja, hogy a szülőknek minden esetben engedelmessédjétek. Így aztán sokszor rákényszerítik a gyermeket, hogy olyan dolgokat tegyen meg, amelyek nem ért, és a melyeket nem magyaráznak meg. Ilyen esetek elkerülése végett inkább azt kell hangsúlyozni, hogy azért kell a szülőknek engedelmessédjétek, mert a szülők jót akarnak és az egyes szülői rendelkezélnk lehetőleg magyarázzuk meg a gyermeknek a kívánás okát is.

Például, ha egy gyerek este kivételesen jól érzi magát és ráparancsolnak, hogy fektüdjék le, a gyerek biztosan dicsőködni fog, mert ha nem is mondja, éri, hogy csak azért kell fektüdnie és abba hagynia az oylan mulatságos játékokat, mert az anyjának a szeszélye kívánja így. Ha szigorúan és szeszélyes parancs helyett így beszélünk a gyermekkel:

— Le kell fektüdnöd, kis fiam, mert már késő van és ha nem alszol eleget, akkor beteg leszel. És akkor az ágyban kell maradni, és nem lehet játszani és keserű orvosságot kell bevenni — akkor a gyermek bizonyosan szivesebben fogad szót, mert valamennyire megérti, hogy azért kell szót fogni, mert a szülei csak jót akarnak.

Nagyon sokak vétének a szülői kötelesség et-n, különösen itten, Amerikában és különösen a bevándoroltak, akik között vannak

elég nagy számban magyarok is. Nagyon sok esetről tudunk, amikor a pénzvágnak feloldozták a gyermekek fiatalóságát és nem egy gyermeket tesznek tönkre az egész életre.

Sok bevándorló munkás azért jön ide, hogy egy kis pénzt szerezzen és azzal visszajárjon a szülőhazájába. Ezek az emberek erősen dolgoznak, csakahogy minél több pénzt tudjanak megtakarítani és így a 12-14 éves fiút is kemény munkára fogják helyezni, hogy gyermekeiket iskoláztassák és így lehetőleg szent job életet biztosítsanak számára. Sok családban mielőtt megtanulja a fiú az írást és olvasás mesterségét, azonnal kiveszik az iskolából, hogy "segítsék a szüleit", akiknek ugyan már akkor több pénzük van a bankban, mint amennyiről a szülőházájukban valaha is álmodzottak. Egy tízenhárom-tízennegy éves fiú természet megfontalanságot, vidámságot, és egy kis játékot is kíván, a tízenhárom-tízennegy éves fiú izmai még fejlődésre szorulnak, és nem bírják el az erős munkát úgy, hogy ne hagyjon ez rajtuk nyomot egész életükre. Nagyon sok gyereket tesznek így tönkre, hogy pár száz dollárral több pénzt vigyessék haza és amikor a szülők felkiesmerre megcsalják, ha látják a kimerült fiút, rendszeren azzal védekeznek: hogy hiszen úgy az óv lesz a vagyon, ha a szülők elhalnak.

Igen ám, de mit csinál az a fiú a vagonnal, ha óssz van törvésten és kékben, ha nincsen kedves gyermekkorú emlékei, ha a szülei csak úgy tud emlékezni, mint akik a legszebb éveiben kemény munkára fogták és ki-áztatják.

Meg aztán egy másik fontos ok is kívánja, hogy a fiatalabb nemzedék jobban iskoláztassuk, mert a szülei, a veréstől való féltében megtanulja a hazugságot is, és ez már nagyon közel van a lopáshoz.

Nagyon-nagyon sok rossz és káros tulajdonság ered azokból az indoklatlan verésekéből, amiket megkeksítik a gyerek életére. Ha ezt megmondjuk a szülők, bizonyára nagyobb türelemmel és gondossággal nevelnek gyermekeiket és a sok verés helyett inkább magyarázattal próbálnak őket nevelni, ami ugyan nagyobb fáradságot és időt igényel, de meg is van a haszna.

Nagyon sok szülő azt tanítja, hogy a szülőknek minden esetben engedelmessédjétek. Így aztán sokszor rákényszerítik a gyermeket, hogy olyan dolgokat tegyen meg, amelyek nem ért, és a melyeket nem magyaráznak meg. Ilyen esetek elkerülése végett inkább azt kell hangsúlyozni, hogy azért kell a szülőknek engedelmessédjétek, mert a szülők jót akarnak és az egyes szülői rendelkezélnk lehetőleg magyarázzuk meg a gyermeknek a kívánás okát is.

Például, ha egy gyerek este kivételesen jól érzi magát és ráparancsolnak, hogy fektüdjék le, a gyerek biztosan dicsőködni fog, mert ha nem is mondja, éri, hogy csak azért kell fektüdnie és abba hagynia az oylan mulatságos játékokat, mert az anyjának a szeszélye kívánja így. Ha szigorúan és szeszélyes parancs helyett így beszélünk a gyermekkel:

— Le kell fektüdnöd, kis fiam, mert már késő van és ha nem alszol eleget, akkor beteg leszel. És akkor az ágyban kell maradni, és nem lehet játszani és keserű orvosságot kell bevenni — akkor a gyermek bizonyosan szivesebben fogad szót, mert valamennyire megérti, hogy azért kell szót fogni, mert a szülei csak jót akarnak.

Nagyon sokak vétének a szülői kötelesség et-n, különösen itten, Amerikában és különösen a bevándoroltak, akik között vannak

Mentsünk meg egy emberélet!

egy felhivatást közzéteszünk, amelyben felkértük mindazokat, akik Szabolcs megye, Gégény községéből valók és Szilágyi János onnan származó honfitársainkat ismerik, írják meg címük Himler Coal Co.-nak, Himler, Mingo Co. W. Va.

Szilágyi János testvérünknek az év előtt Virginia államban megölték az anyósát. Most tanuk jelentkeztek, akiknek vallomása szerint Szilágyi János nagyon hársonlított a gyilkosa. Szilágyi bányásztestvér azonban azt állítja, hogy ő mindössze 12 éve van Amerikában, s ha ezt tanukkal bizonyítani tudja, úgy felmentik, ellenkező esetben pedig szigorúan, talán halálra ítélik.

Lapunk szerkesztője, aki jelenleg Himleren tartózkodik a beérkező levelek alapján fel fogja szólni mindazokat, akik az esztiben tanuvallomást tehetnek, hogy jelentkezzenek a kitértől helyen és időben és mindennemű kötségeiket a Magyar Bányászlapra fogja fizetni.

A tárgyalás már pár nap múlva megkezd, ezért tehát senki se gondolkozzon, de aki még eddig nem tette, azonnal tudassa címét a fent megadott címre. Egy ártatlan emberéletlőrl van szó, és reméljük, hogy a fenti községből származó magyarok azonnal sietni fognak egy szerencsétlen földjüket megmentésére.

FELMENTETT MAGYAR BANYÁSZOK.

Megírtuk korábban, hogy Kocher, N. Mex.-ban elfogták egy magyar bányász, névszerint Anton Endy, mert pár stát dínamit találtak a kofferjében. Stover Alex testvérünk az elfogott bányász segítségére sietett és learkata tenni éri a biztosítékot, mire őt is elfogták.

Most a biztosítékot megfizették, hogy a vizsgálatot befejezték és mindkét testvérünket ártatlannak nyilvánították. Stover testvér 21 napot töltött vizsgálati fogságban, azután pedig 2500 dollár biztosíték alá helyezték. Stover testvér le is tette a biztosítékot, amit most, 5 hónap után visszakapott, mert kiderült ártatlansága. Ugyancsak az ő segítségével sikerült Anton Endy testvér is a bűntétől megmenteni.

MAGYAR BANYÁSZOK!

A mi bányánk csak 15 percrenyre folszéken gyalog Clarkeburg, W. Va. városától, ahol minden ocsóbban lehet kapni, mint bárhonnan. A szén 7 láb magas, lényegesen van előesedő, a munka jól megy, szép lakóházak. Magyar bányászok már dolgoznak nálunk és minden tekintetben meg vannak előegedve.
MAGYAR BANYÁSZOKNAK SZIVESEN ADJUNK MUNKÁT.
Jelenkezzen munkára
L. J. THOMSON, Superintendent
HARRY B. COLE & COKE COMPANY
PITCAIRN MINE, CLARKSBURG, W. VA.

Magyar bányászok!

Eszenel tudjátok testvéreinkkel, hogy szabóműhelyünk egyik fel fogja keresni West Virginia, Kentucky telepén lakó magyar bányászokat, hogy ruhákra mértékét és megrendelést vegyen fel. Logan vidéki magyar bányászok már megközelítésként arról, hogy becsületes munkát végezték. Most arra kérünk benneteket, hogy fogadjátok Vitéz Gyulát testvérettel és támogassatok bennünket. Logan vidéki magyarok pedig ha őrre jártek, gyertek be hozzánk, ha csak egy kis szót is tudtok írni.
Magyar bányászok pártoljátok saját véretek!
Vitéz és Borbély, LOGAN, W. Va.

ORINOCO MINING COMPANY, ORINOCO, KY.

A Pond Creek völgyében. Új bányák; a szén 4-6 láb magas. Szorgalmas emberek szép pénzt kereshetnek. Szép új házak lakóházak a bányá bejárathoz. A telepre szabad italt bevinni. A magyarokat szeretik és szeretnek meg egy néhány magyar bányász. Jó munka és jó bándamód bányászni. Jöjjen személyesen vagy írjon a következő címre felvilágosítást: Mr. E. M. Wagner, General Supt., Orinoco Mining Co., Orinoco, KY.

ELKHORN COAL & COKE COMPANY, MAYBEURY, WEST VA.

Keres magyar bányászokat. Szén 8-10 láb magas; püha szén. Pék munka. Szorgalmas bányászok megkereshetnek 15-20 naponta. Szép házak. Képzőhely régi bányák és a magyarok kedvelt helye. Magyarokat szeretik és jól bannak velük. Jó íróvén. Jöjjen személyesen vagy írjon felvilágosítást erre a címre: J. B. Little Mine Supt., Elkhorn C. & Co., Maybeury, West, Va.

MAGYAR BANYÁSZOKAT KERESÜNK

FIRECO, Raleigh County, W. Va. telepén; a Virginian Railway mentén. Difes bányák, legmodernebb felszerelés. Szén 4 1/2 és 5 1/2 láb magas. Szép új házak, villanyvilágítás és szanatórium. Nagy üzletek, templom, iskola. Bányák körzetében van. Magyarokat nagyon szeretik és minden tekintetben előnyben részesítik. Felvilágosítást fordítsanak a következő címre:
LECKIE FIRE COKE COAL COMPANY
WM. LECKIE, Elnök és General Manager
FIRECO, Raleigh County, W. Va.

Szilágyi & Company

1580 FIRST AVENUE, NEW YORK CITY.
COLUMBIA DANOLÓGÓPÉPÉ NYÁRI ÉRDEK 1918. ÉV 2000.00
A szilágyi bányászok előnyben részesítik a Columbián bányászokat (magyar és más nemzetiségűek) a lehető legjobb és legnagyobb választással. Vidéki megrendelések teljesítésére a legnagyobb gondot fordítunk.
Kérjük a magyar bányászokat megköszönni.
1918

The Steubenville Bank & Trust Company

104 SOUTH FOURTH STR. STEUBENVILLE, OHIO.
ALAPTOKE \$100,000.00 VAGYON \$1,400,000.00 FELLESLEGO \$25,000.00
TAKARÉKBEVÉTEKRE 4% KAMATOT PÉNZTUNK
PÉNZET KIVEHETŐ MINDEN PÉLDONÁS NÉLKÜL
Börvén felvilágosítást szivesen szolgálnak. IRJON MAGYARUL.

Nemcsak hazafias kötelesség, de a józan ész is megköveteli, hogy minden magyar a lehető legrövidebb időn belül az Amerikai Magyar Húsg-Liga

tagja legyen. Az Amerikai Magyar Húsg-Liga arra van hivatva, hogy a HIVATALOS AMERIKA ELŐTT az amerikai magyarság érdekeit, oadaadtságait, érzelmeinek jól tükröztesse be.
A magyar becsület megkívánja, hogy ne csak emlegetjük, de be is bizonyítsuk halánkat ez ország előtt, amely oly kivételes helyet biztosított a magyarság számára. Lépjen be az Amerikai Magyar Húsg-Ligába még ma és legyen gonja rád, hogy minden rokona, ismerőse és jó barátja is a tagok sorába álljon.
Az alanti szelvényt töltse ki, vágja le a egy dollár kíséretben küldje el a következő címre:

THE AMERICAN HUNGARIAN LOYALTY LEAGUE

123 East 23rd Street, New York City.

Eszenel tagnak jelentkeztem az Amerikai Magyar Húsg-Ligába és tagsági díj fejében ide mellékelek EGY DOLLÁRT. Tudomásul veszem, hogy ez az Egy Dollár nem évi tagsági díj, hanem egyszer és mindenkorra a Liga tagjává tesz, valamint személyazonossági igazolványt gyantán szerepel és amelyet az Egyesült Államok iránt való hűségemet bizonyítja.

Név .....
Város .....
Állam .....
Utca vagy Box .....
Magyar Bányászlap

A világháború.

A NYUGATI NAGY OFFENZÍVA

A nagy nyugati offenzíva még egyre tart a nyugati front különböző részein és a harcok hevesége egyáltalán nem csökkent. A németek kimerülve a sok emberáldozattól, abba hagyták a támadásokat és helyettük a szövetséges csapatok mentek át a támadásba és sikerrel, mert sikerült nekik több stratégiai-leg fontosabb helyet visszafoglalni a németektől, amit a jelenlegi hadjáratok elején kénytelenek voltak feladni.

Megirtuk lapunk múlt heti számában, hogy a francia és angol államférfiak egyáltalán nem nyugtalanodtak amiatt, hogy a németeknek sikerült egyes helyeket elfoglalni. Amint egy magas állású francia katonatiszt megjövendölte, úgy látszik, hogy be is vált, mert a németek aztall, hogy rengeteg embert áldoztak fel, csakhogy egyes helyeket elfoglaljanak, ezzel csak a szövetséges hadseregeknek használtak. Egyrészt azért, mert azok, amikor most ellentámadásba mentek át, sokkal gyengébb ellenállásra találtak a németek részéről, másrészt mert a németek nem voltak teljesen képesek pótolni a nagy veszteségeket.

Az angol, francia és amerikai seregek támadásai mind sikeresek az eddigi jelentések szerint. Minden jelentés arról szól, hogy ismét sikerült a szövetséges csapatoknak a németek által nem régen elfoglalt területek egy részét visszahódítani. A németek ellenállása nem nagyon erős. A csapatok rendetlen-ségekben vannak és idő kell hozzá, amíg megint képesek lesznek azokat rendbe szedni. A nyugati fronton különben is az utóbbi pár napon nagy és erős esőzések voltak, ami szintén nagyban hátráltatta a nagyobb hadműveleteket.

A németek az angol mintára szintén csináltak egy pár úgynevezett "tank"-t, ami azonban egyáltalán nem vált be és össze sem hasonlítható az angolokéval, amely majdnem tökéletes.

AZ AMERIKAI CSAPATOK HŐSIESEN HARCOLNAK.

Az amerikai csapatok is kivesszik a részüket a most folyó nyugati nagy offenzívából. Ugy az angol, mint a francia magas állású katonatisztnek nagyon meg vannak elégedve az amerikai csapatok viselkedésével és legnagyobb meglepetésüknek és bámulatuknak adtak is kifejezést. Egy amerikai tiszt szerint az amerikai katonák nem úgy viselkednek a fronton, mint azt újonckéntől várni lehetne, hanem mint öreg veteránok.

Bár a francia falvakban a front mögött lehet inni kapni, azonban az amerikai katonák nem isznak. Általában véve nagyon bátrak és úgy viselkednek minden alkalommal, mintha soha életükben egyebet nem csináltak volna, csak mindig a harcra felkészültek volna szolgálatot.

Az amerikai hadsereg a nyugati front egy részén teljesen egyedül van és az elmutt hét végén érkezett jelentések szerint sikerült nekik a német támadásokat minden alkalommal visszaverni, sőt a német sáncokról egy részt el is foglalt.

NEM TESZ UJABB BÉKEAJÁNLATOT A PÁPA.

Az utóbbi időben az a hír került forgalomba, hogy a pápa pünkösd vasárnapján egy újabb békeajánlatot tett a hadviselő felekhez fordulni és őket a béke megkötésére rávenni.

A vatikáni nyilatkozatok megfogalja és a legutóbb kiadott hivatalos közlönetében kijelenti, hogy a pápa nem szándékozott semmiféle újabb békeajánlatokat tenni a hadviselő feleknek, mert annak az ideje most még nem érkezett el és az a lépés teljesen felesleges volna, mert ugysem járna látható eredmény.

A pápa által teendő békeajánlatokról szóló hírek a németek által lettek forgalomba hozva. A szövetséges államokban azonban nem adtak ezeknek semmi hírt.

A NÉMETEK UJABB BÉKEKISÉRLETE.

A németek a nyugati fronton folyó offenzívájuk egyidejűleg egy békekisérletet is tettek Angliában. A német kormány egy ügynök, aki mint egy semleges állam polgára szerepel, Londonba érkezett azzal a szándékkal, hogy Angliának Németország nevében békeajánlatot tegyen.

Az angol lapok értesülése szerint azonban úgy ennek az ügynöknek, mint akármely másnak a munkája és küldetése sikertelenül fog végződni, mert a szövetséges államok kormánya el van határozva, hogy addig nem fognak békét kötni, amíg a háborút dicsőségesen és győzedelmesen be nem fejezik.

Az angol vezető lapok mind figyelmeztetik ezeket az ügynököket, hogy legyenek óvatossak, mert ha a nép megismeri őket és megtudja küldetésük célját, akkor még a legletici sincs biztosságban. A szövetséges kormányok és a nép nem hisznek a németek békeajánlatának az őszinteségében és már megszokták, hogy a németek valahányszor egy nagyobb támadást kezdenek a nyugati fronton, akkor ugyancsak egy békeajánlatot is kezdenek, amely egyáltalán nem ösztönte és más célja nincs, mint hogy a szövetséges államok egészét megbontsa és a hatalmukat ezáltal gyengítse.

Természetesen ezekben a német ügynököknek egyike sem német, sem osztrák, sem magyar, hanem valamely semleges államnak a polgára. Munkájukat úgy végzik, hogy érinkezésbe lépnek a háború ellenes pártok vezetőivel, hogy pénzügyi embereket és ezeket azt mondják, ha Anglia és a többi szövetséges államok hajlandók volnának békét kötni, egy megegyezésen alapuló békét kötni, akkor ők, — mondják a német ügynökök — valószínűleg tudnák venni a német kormányt, hogy tárgyalásokba kezdjen. Hogy meggyőzzék ezeket az embereket a német békeajánlatának őszinteségéről, állandóan arról beszélnek, hogy mennyire megunták már a német népet a háborút, hogy milyen nagy az élelmiszer hiány és hogy mennyire óhajtja az egész ország a békét.

ZAVAROS A HELYZET A MONARCHIÁBAN.

A monarchiában a politikai helyzet napról-napra rosszabb és zavarosabb lesz. Az osztrák parlamentet az elmúlt hét feloszlatták, mert — az osztrák miniszterelnök kijelentése szerint — az élelmiszer helyzet oly súlyos Ausztriában, hogy a kormány kénytelen annak a kérdésnek a megfontolására szentelni idejüket nagy részét. A harcra helyet elérte a tetőpontját és a következő pár hónap biztosan mehozza a döntést. A miniszterelnök elismerte, hogy az élelmiszer helyzet és politikai helyzet nagyon súlyos, azonban nem teljesen kétségbejött. Az országának az érdeke, hogy végsőkéig kitartson, ameddig a döntés elérékig.

Washingtonban egyáltalán nem lepődtek meg az osztrák parlament feloszlásának a híre. Úgy látszik, hogy várta ilyesvalamit. Németországban is meglegedésig vettek tudomást erről. Az osztrák képviselőház német pártjai szintén nem elleneztek a feloszlásról, azonban a szocialisták és a csehek nagyon ellene voltak. Azonban az osztrák miniszterelnök kijelentette, hogy ha békésen nem egyeznek bele a parlament feloszlásába, akkor fegyveres erővel lenéznek azt megtenni.

Egy másik spekuláció szerint azért is oszlatták fel az osztrák országgyűlést, mert ezzel a magyaroknak akartak engedményeket tenni. A dolog úgy áll, hogy a csehek és a déli szlávok biztosan kaptak volna valamelyes engedményeket a kormánytól, ha a parlament sokáig egyet maradt és ebben az esetben attól lehetett volna tartani, hogy a magyar kormány szintén kellett volna bizonyos engedményeket tenni a magyarországi szlávok javára, ami nagyon meglepőnek volna Magyarországnak területét.

Svájcból érkezett jelentések szerint azonban az osztrák kormány a legnagyobb szigorúsággal akarja elnyomni a cseh és délszláv mozgalmakat és ez az igazi oka az osztrák parlament feloszlásának.

NÉMETORSZÁG ÉS HOLLANDIA MEGEGYEZTEK.

Az elmúlt héten úgy nézett ki a dolog, hogy Németország és Hollandia között szakításra fog kerülni a sor. Németország egy ultimátumot jégkötés intézett a hollandi kormányhoz, amelyben bizonyos dolgok teljesítését kéri a hollandiai kormánytól. Először úgy nézett ki, hogy nem fog sikerülni a békés megegyezés, azonban hétfőn érkezett hivatalos jelentések szerint a német és a holland kormány megegyeztek. Tehát újabb akadályoktól és zavaroktól legalább is egyelőre nem kell tartani.

NAGY VOLT A HARMADIK LIBERTY LOAN SIKERE.

Szombaton este zárták le a harmadik Liberty Loan jegyzését és amint mi azt előre megirtuk, a kölcsönt tetemes ősszeggel tuljegytek.

Az eddigi nem hivatalos beszédek szerint a harmadik hadikölcsönt legalább is 1,500 millió dollárral jegyezték fel. Az összes hivatalos adatok még nincsenek készen, de azok szerint is a kölcsönt több, mint 300 millió dollárral lett tuljegyve. Minden este el fog telni még egy pár nap, amíg a végleges hivatalos eredményt nyilvánosságra hozzák. Az eddigi szintén nem hivatalos beszédek szerint körülbelül 17 millió ember vett a harmadik hadikölcsönből, tehát 7 millió emberrel több, mint az előzőből.

Az amerikai kormány tagjai nagyon örülnek, nem annyira annak, hogy az összeget tuljegytek, mert hiszen az előrelátás és biztos volt, hanem annak, hogy annyira emelkedett az egyes vévők száma. Ebben is csak újabb bizonyosság látják annak a dolognak, hogy a nép teljesen egyetért a kormány politikájával a teljes erejével támogatja a kormányt a háborúban.

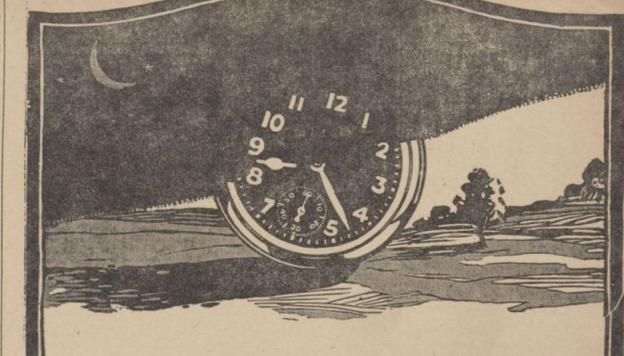
Említenünk sem kell, hogy a magyarok is derekasan kivették a részüket a Szabadság Kölcsön jegyzéséből. Még végleges számokat nem tudunk, annyit azonban megírhatunk már most, hogy New York városában magában a magyarok 2 millió dollárral és New York kerületében pedig összesen 5 millió dollárt vettek Liberty Bondokat.

Ujabb öt fiókkal növekedett a Kohányi Egylet

Csak a lapunk múlt heti számában írtuk meg, hogy a Kohányi Tihamir Munkás Szövetkezetnek megalakult a 19-ik osztálya. A héten ismét értesítést kaptunk az egylet főtájkárától, Sipes Gyula magyar bányásztestvérétől, hogy legyűnt szivesek a lapban megírni, hogy a Kohányi Egylet ismét öt újabb osztályt lényegesen gyarapodott.

Azt hisszük, hogy felesleges is említenünk, hogy mennyire örülünk ennek az egylet fejlődésének. Mi mindennek örülünk, amit a munkások csinálnak és amit a munkások vezetnek. A Kohányi Egyletről pedig el lehet mondani, hogy ez a munkás emberek munkás egylete, mint már annyiszor meg is írtuk, mert nincsen az egyletnek egy főtájkárja sem, aki nem a bányában keresné meg a kenyerét.

Az egylet mindössze egy pár éves és a megalakulása óta eltelt rövid idő alatt olyan bámulatos formát fejlődött, hogy nem hisszük, hogy van még egy magyar intézmény, amely annyira gyorsan növekedett volna. Ma már a rendszeres fizető tagok száma meghaladja a hatszázat. A mi véleményünk szerint nem kell még egy év ahoz, hogy az egylet fizető

Az óra, amely sötétben is mutatja az időt.

ÖN MEGVEHETI ezt az órárt csekély \$2.25 az ön helyi kereskedőjénél.

Ez az Ingersoll Radiolite, a hírneves Ingersoll cégnek a legújabb találmánya, ugyanannak a cégnek, amely az elmúlt 25 év alatt 50 millió órárt gyártott.

Ez a Radiolite nappal úgy néz ki, mint akármilyen más jó óra, azonban este gyönyörű. Mind a két mutató és a címlapon levő számok úgy ragyognak, mint a csillagok és meg lehet rajta látni a pontos időt a legnagyobb sötétségben is. Egy rádiu-nagyobb sötétségben is. Efy rádiu-

a számokat és a mutatókat és ez a ragyogás addig tart, amíg az óra. Ezért mi jótámlunk.

Ha ön a gyárban éjjel dolgozik, vagy a bányában, vagy a farmon keresi kenyerét, ezt az órárt fogja a legmegfelelőbbnek találni. Nem kell gyufát gyújtani vagy lámpához közel menni, hogy megállapíthassa a pontos időt.

Kérje meg a kereskedőjét, hogy adjon önnek el egyet egy éjjeli próbára és ha nem találja olyannak, mint amilyenek mi mondjuk, másnap reggel visszakaphatja a pénzt.

Ingersoll Radiolite

ROBT. H. INGERSOLL & BRO., 315 Fourth Avenue, New York
Chicago Boston San Francisco Montreal

soknak az egylet támogatásáért s kéri mindazokat, akik még eddig nem csatlakoztak a Kohányi Egylet zászlaja alá, hogy tegyék meg mind hamarabb, mert nemcsak a saját érdekük kívánja ezt, hanem ezzel egy igazán, minden tekintetben igazi munkás egyletet is támogatnak. És a munkásoknak egymást támogatni testvéri kötelességük.

Elfogyott a kötött naptár

A kötött naptárak teljesen elfogytak. Aki az utolsó héten kelték be érte a pénzt, azok még megkapják, de másnak már nem jut. Van azonban még pár száz puhakötésű naptárunk, azt megküldjük szívesen minden akár régi, akár új előfizetőnek, aki még nem kapta meg és aki szállítási és csomagolási költségre 15 centet beküldi. A puhakötésű naptár tartalma és vastagsága természetesen teljesen ugyanaz, mint a kötött naptár.

Aki ügynöknek fizet elő, az is csak tizenöt centet fizessen ezután a naptárért.

A Magyar Bányászlap ezidei keménykötésű naptára annyira tetszett előfizetőinknek, hogy a 25 centet nemcsak ők maguk siettek beküldeni érte, hanem nagyon sok új előfizetőt is kaptunk, akiket a naptárról nyertek meg táborunk részére.

Huszonöt centtel is megkezdheti a takarékoságot. Vásároljon Háborús Takarékosági Bélyegget.

Itt a tavasz! Kellemes a szabadban tölteni az időt. Dolgozzék az egész család a veteményes kertben. Egészséges és hasznos!

AMERIKAI

Magyar Segélyező Szövetség

(Magyar Betegsegélyező Egyletek Szövetkezete)

Alakult 1892.

1418 State St. — Bridgeport, Conn.

Az amerikai magyarság egyik legrégebb, legbiztosabb alapon működő, legmodernebbül vezetett legnagyobb segélyező testület.

Tagja lehet minden testület és szellemileg ép és egészséges 16-50 év közötti férfi és nő vallás és nemzetiségi különömbösg nélkül.

Beállási díj 2.00 dollár, korlátlanbőség nélkül. A felvételi orvosi vizsgálati díjat a testület fizeti. Havi tagsági díj korszerinti skála szerint.

Osztályok alakíthatók az Egyesült Államok és Canada minden részében. Ahol osztály nincs 3 egyen is alakíthat új osztályt.

Egyletek testületei is beléphetnek halál-esei illeték biztosítására.

Minden kezességkötésre azonnal válasz és nyomtatványokat küld a titkári hivatal.

DEZSŐ JANOS WALKÓ JANOS
elnök. titkárr.

BÖLCSHÁZY FERENC
pénztárnok.

20 SZÉNBÁNYÁSZT KERES WALLINS CREEK COLLIERIES COMPANY, WALLINS CREEK, KY.

Állandó munka gyákorolt szénbányászokat. Keresünk 2-3 család-
dot burdoskókat és nőket bányászokat.
6 1/2 láb magas szén. Tízóra szén, három kö, jó top és barom. Sem
gáz, sem víz. Nem kell kártya püssöli. Elégendő vasuti és bányá-
kosoknál van, úgy, hogy folyton dolgoznak.
Jó a szénbányák vízvezetékekkel és villanyvilágítással.
Jelenléte munkára készen vagy írjon további részleteket a
szuperintendensnek.
Wallins Creek Collieries Co., Wallins Creek, Ky., Harlan County.

HALLGASSÁNK!

A bányászok életére nagy fontossággal bír, hogy olyan helyre menjenek dolgozni, ahol a BÉREK JÓK, a MAGYÁR BANYÁSZT SZÉPLESEN LAJZÁK, a helyes egészségügyi lakásvizonyok vannak és a néhét nap munka fáradsámat megfelelő szórakozó helyeken pihenhetik ki.

Hogyan válasszunk helyeket kaphassanak, ebből a cétből alább közölni fogjuk azoknak a bányafeltárássokat neveit, ahol bányászok szilveszterre, karácsonyra, húsvétra, esküvőre, a munkájuk jók, a munka állandó és a lakás és egészségügyi viszonyok is megfelelő.

Ha tehát valamelyik bányász költözni akar, úgy olvassa el figyelmesen az egyes helyeket ismertető alábbi leírásokat és válassza magának hogy menjen dolgozni.

Ha megérkezne, vagy levelet ír be, hivatozék a Magyar Bányászlapra, mert ebben az esetben kivételesen JÓ BÉNAJÁSDÓBAN és PÉNZTÉNYBEN lesz része.

Bányásztestvérek, csak oda menjünk dolgozni, ahol szívesen látanak bennünket.

HOW TO FIND GOOD STEADY WORK?

Week by week we are receiving hundreds of letters from dissatisfied, misled miners inquiring for places where they can find FAIR PLAY, GOOD WAGES, STEADY WORK. As we are unable to answer all those letters separately and to give the necessary information to miners, we are going to publish the "BLUE LIST" of best mining companies.

The "LABOR DIRECTORY" will contain the names and particulars of such operators only who give hearty welcome to Hungarians and who pay their men fairly, and whose places and working conditions are satisfactory.

The mining companies registered in the "Blue List" are recommended by the Miners' Journal in good faith to 150,000 industrious miners and we will refuse to list names of operators who are not particular about working conditions.

Don't forget that Hungarians Miners are steady and efficient. An insertion of your name in the "Blue List" means our advice to look for good, steady work at your place.

LABOR DIRECTORY:

A. RONA, Rav. Mgr.

OTTAWA, W. VA. A Monte Coal Co. bányái, a Koy River Branch, a C. & O. Koy, vasútvonalon. A szén 5 1/2 láb, kitűnő tőze, gaz kénben. A társaságban 1000 munkás van, melyekből 600-an a telepen új házak, új iskolák, kórházak, kávéházak, színházak, sportterületek, mint Dobra, W. Va.-ban. A társaság elnöke Paul Hardy. A magyarokat különösen szereti és szívesen vendégek feljuttatja is, jó bányásodást biztosítanak nekik. Irjon felvilágosítást a következő címre: Mr. J. L. Farrel Superintendent, Bailey Coal Co., Toler, Ky.

TOMS CREEK, VA. A Virginia Iron Coal & Coke Co. bányái. A bányák állandóan dolgoznak. Augusztusban egy új bányát fogunk megnyitni, amelyben a szén 6 1/2 láb magas és a mely egy új bányászó géppel lesz felszerelve. A társaság új házakat fog építeni a magyarok részére, amelyek a legújabbak közül lesznek felszerelve. A telepen számos magyar család lakik, akik, mint a legújabb bányásodásban részesülnek és szívesen keresnek, meg vannak elégedve. A telepen van iskola, katolikus és református templom, szónoklív különböző szórakozó helyek. Irjon felvilágosítást a következő címre: D. A. Patterson, General Superintendent, Coal No. 1, Toms Creek, Va.

SHARONDALE, PIKE COUNTY, KY. Sharon Coal & Coke Co. telepe, Williamson, W. Va. Városától nem messze. A munkaviszonyok és a kereset igen jó és a telepen állandóan 2000-több magyar család is van. Ital-hordás megengedve. Szorgalmas bányászok szívesen keresnek. A szén 6 1/2 láb magas és a bányászok jó bányásodásban részesülnek és keresetük hátrona és az ezidőtájtól költözni válik. Különbösen szeretik a magyar bányászokat, s ne felejtsek el, hogy a telepen nyáriiban minden nap megy a munka évről-évre. Magyarok jelentkeznek munkára mind az előbbi. J. N. Schweitzer, General Superintendent.

LEUNDALE, W. VA. A Landale Coal Co. telepe, Logan, W. Va. és a West Virginia. A bányák a Buffalo Creek brancha vannak és oda-együtt magyarok Huntington és Logan városokba keresetük mennek a telepe. A bányában hat-hat és 7 1/2 láb magas, tiszta szén van a munka nem nehéz. A bányászok jó bányásodásban részesülnek és keresetük hátrona és az ezidőtájtól költözni válik. Különbösen szeretik a magyar bányászokat, s ne felejtsek el, hogy a telepen nyáriiban minden nap megy a munka évről-évre. Magyarok jelentkeznek munkára mind az előbbi. J. N. Schweitzer, General Superintendent.

MAJESTIC, PIKE COUNTY, KY. A Majestic Colliery Co. telepe. A szén magassága 6 1/2 láb, állandóan dolgoznak. Szép lakóházak, villanyvilágítás, étkező házak. A kompánia munkások \$2.50 és \$3.00 között keresnek naponta, míg a bányászok napi keresete \$100.00 és \$150.00 között váltakozik. Számos magyar dolgozik a telepen és mivel a magyar bányászokat szeretik, szeretnek még több bet is felvenni. Irjon felvilágosítást a következő címre: Mr. H. C. Van Hester, General Superintendent, Majestic Collieries Co., Majestic, Ky.

TOLER, KY. Bailey Coal Company, telepe Williamson, W. Va. mellett, a Pond Creek bányán. Teljesen új bánya, most nyílt meg. Nagyon szép új házak és kitűnő ivóvíz van a telepen. A bánya nagyon közel van a házakhoz. A bánya Manager Mr. R. L. Bailey, aki a Kestonny-El-30 Nemzeti Banknak volt a pénztárnoka és aki a magyarokat különösen szereti. Magyarok és igen dicsérik a bányát. A magyar bányászokat szeretik és különösen kedvelik, tudták arra, hogy minden tekintetben meg legyenek elégedve. A telepe szabad írt bevitelt. Jóljön személyesen vagy irjon felvilágosítást a következő címre: Mr. J. L. Farrel Superintendent, Bailey Coal Co., Toler, Ky.

EDGARTON, W. VA. Portsmouth-Solvay Coke Co., telepe, Welch és Williamson West Va. között felelnek a Norfolk & Western Railroad mellett. A magyarokat különösen kedvelik helye és most is több magyar dolgozik a telepen. Irjon felvilágosítást a következő címre: Mr. J. L. Farrel Superintendent, Bailey Coal Co., Toler, Ky.

HOLDEN, W. VA. AS ISLAND CREEK COAL CO. bányái, West Virginia legnagyobb széntermelő központjában. A szén magassága 6 1/2 láb és dollár naponta. A munka állandóan jól megy. Jó házak vannak, amelyek csak havonta, Van plécs és minőségű bányász előszörú ivóvíz. A magyarokat nagyon szeretik a bányákban, mint a legújabb bányászok, akiknek a társaság különösen kedvelik és szívesen vendégek feljuttatja is, jó bányásodást biztosítanak nekik. Irjon felvilágosítást a következő címre: Mr. J. L. Farrel Superintendent, Island Creek Coal Co., Holden, W. Va.

LOGAN, West Va. A Gay Coal & Coke Company telepe Logan, W. Va. városához. Miért dolgozzék kis eldugott helyeken, amikor Logan városához közel is kaphat jó munkát. Nálunk már sok magyar van és mind meg vannak elégedve. Irjon felvilágosítást a következő címre: H. S. Gay Jr., General Supt., Logan, W. Va.

ROSEMONT, W. VA. A Rosemont Coal Company bányái, a Roseburg mellett. Egyes bányák, amelyben hét-kilenc láb magas szén van. Nyáriiban állandóan dolgoznak, s van egy plék, mint a másik. Dolgoznak különösen kedvelik és szívesen keresnek, meg vannak elégedve. Irjon felvilágosítást a következő címre: Mr. J. L. Farrel Superintendent, Rosemont Coal Co., Rosemont, W. Va.

STONE, KY. Pond Creek Coal Company telepe, Williamson, W. Va. városától egy néhány mérföldnyire. A szén 5-6 láb magas és a munka állandóan munkaviszonyok igen jók. Ez a bánya ugyanazon vezetés alatt áll, mint a Logan, W. Va. bányák. A magyar bányászokat különösen szeretik. Jóljön személyesen vagy irjon felvilágosítást a következő címre: Mr. J. L. Farrel Superintendent, Pond Creek Coal Co., Stone, Ky.

BERWIND, W. VA. A New River and Pocahontas Consolidated Coal Company telepe. Ez a társaság egy a berwind, mint a newriver bányában magyar munkát biztosít. Jelenleg keresetük hátrona és az ezidőtájtól költözni válik. Különbösen szeretik a magyar bányászokat, s ne felejtsek el, hogy a telepen nyáriiban minden nap megy a munka évről-évre. Magyarok jelentkeznek munkára mind az előbbi. J. N. Schweitzer, General Superintendent, Berwind, W. Va.

WINIFREDE, Kanawha County, W. Va. Winifrede Coal Co. telepe, Logan, W. Va. városához. Charlesston Drites bányái, a szén magassága 6 1/2 láb és dollár naponta. A munka állandóan jól megy. Irjon felvilágosítást a következő címre: Mr. J. L. Farrel Superintendent, Winifrede Coal Co., Logan, W. Va.

MAN, W. VA. Malloy Coal Co. telepe, Logan, W. Va. közelében. A szén magassága 6 1/2 láb és dollár naponta. A munka állandóan jól megy. Irjon felvilágosítást a következő címre: Mr. J. L. Farrel Superintendent, Malloy Coal Co., Logan, W. Va.

CRANE, MICO & OMAH, W. Va. A Main Island Creek Coal Co. telepe, Logan, W. Va. közelében. Bevándoroltak évek óta nagy számban dolgoznak ezekben a telepeken. A szén magassága 6-9 láb, jó tőze, jó lakóházak. Irjon felvilágosítást a következő címre: Mr. J. L. Farrel Superintendent, Crane, Mico & Omaha, W. Va.

AMHERSTDALE, W. VA. Proctor Coal Co. telepe, Logan, W. Va. közelében. A szén 5 és 6 1/2 láb magas, tiszta szén, jó tőze. Ha jó bányászok jól meg vannak fizetve, akkor jöjjenek a telepre. Vannak emberek, akik naponta 7-8 dollárt keresnek. Ha ide akarnak jönni Logan, W. Va.-ból, jöjjenek a C. & O. vasútvonalon a telepig és jelentkezzen munkára Mr. Geo. Vance szuperintendensnél. Levelekre magyarul válaszolunk. Proctor Coal Co., Amherstdale, W. Va.

Magyar honfitársak és tagtestvérek!
Ha Welch, W. Va.-ba jönni szeretnétek, akkor jöjjenek a következő címre: Mr. J. L. Farrel Superintendent, Hotel Hopewell SZALLODJÁT ÉS VENDELŐJÉT Szemben a vasúti állomással a sarkon. Jó magyarok érdekelnek és tisztán szívesen dolgoznak. Kérem a magyarság szíves pártfogását.
KOLACS ISTVÁN, tulajdonos
BOX 574
WELCH, W. VA.

Bányász testvérek!
Aki nem akar szomorkodni, az rendezje meg a DONGÓT. Ára csak KÉT DOLLÁR egy évre. Aki legelőször két előfizetőt szerez a Dongónak, az kap ajándékba egy szép könyvet. Cim:
DONGÓ?
275-25th Street, Detroit, Mich.

Magyar bányászok!
Ha Huntington, W. Va.-ba jönnék, ne felejtsek el, hogy a legjobb szobát és magyaros ételt nem találhatják. Szállodák és vendéglők a C. & O. állomáshoz közel felelnek. Jöjjenek el olyan helyre, ahol saját anyanyelvükön beszélhetnek és jól fogják magukat érezni.
Washington Hotel
Mrs. Almásy tulajdonos
1032-7th Ave.
HUNTINGTON, W. VA.
A. C. & O. állomáshoz közel.

Találmányt
KÖNNYEN CSINÁLHAT HA TUD EROSEN GONDOLKODNI!
Ezen MOSTAN és ópen ITEN egy feloldási nagy árú kalma, egy legújabb országos hírt és agrant hoztam; amit képes megstenni, AZT TEGYE MEG MOSTAN!
Találmányok értékesek és mind mindenki segítünk, hogy az óvnekek értéket megkapják. Ha van találmánya, vagy ha akar egyet csinálni, irjon azonnal ÚJ MAGYAR KÖNYVÉNKERT, amit ingyen és postánan elküldök.
Szakavatott segítségünk és tanácsunk mindig ingyen kapja az agrant csinálni, irjon azonnal vagy rajzát magyarázattal, ingyen megváltású és okmányosított, törvényes igazolással együtt.
Mikor megesszerték a szabaddal, saját költségükön hirdetik az egész országban, hogy a találmányok értékesek.
Íródnak, a világ legújabb szabadalmi íróddja, Washington-ban, saját költségükön dolláros felkutatást és ott szeretik.
Victor J. Evans & Co.
Victor Building, E. Washington, D. C.

Magyar Bányászok
Állandó jó munkát kaphatnak. A kereset a legjobb az egész földön. Templom, iskola a telepen. — A manager Mr. D. Terpin, aki szereti a magyar bányászokat és különösen kedvelik, tudták arra, hogy a legjobb bányásodásban részesüljenek. Irjon felvilágosítást a következő címre, vagy jöjjen személyesen a telepre. Magyarok fognak válaszolni. Mr. J. L. Farrel, W. Va. város mellett felelnek.
Wise Coal and Coke Co. Dorchester, Va.

Bányászokat keresünk
STONE, PIKE, COUNTY, KY. TELEPEKRE 7 mérföldnyire Williamson, W. Va. a N. & W. vasútvonalon mentem. Nyolc bányánk van, amelyekben a szén 5-6 láb magas. Szorgalmas bányászok keresete \$10 és \$25.00 között váltakozik havonta. \$500.00 jutalmat fogunk kiosztani a legjobbak között. Irjon felvilágosítást a következő címre: Mr. J. L. Farrel Superintendent, Pike County Coal Co., Stone, Pike County, Ky.

MAGYAR BANYÁSZOKAT KERESÜNK
FALL RIVER POCAHONTAS COLLIERIES COMPANY. RODERFIELD, W. VA.
E bánya Bluefield és Williamson között felelnek a N. W. Ry. vasútvonalon. Állandóan munkák. Jó kereset. Szorgalmas bányászok átlagos havi keresete 150 dollár. Új házak, szép kertekkel. Pick és masina munka. A magyarokat különösen szeretik és nagy gondot fordítanak arra, hogy jól érezzék magukat telepen. Jöjjenek a telepre és jelentkezzen munkára szívesen felvesszük. Irjon felvilágosítást Mr. W. R. Liddle, Fall River Pocahontas Collieries Co., Roderfield, W. Va.

NE TARTSA PENZÉT OTTHON, mert könnyen elveszhet, vagy ellopják, hanem helyezze el nálunk, a vádem egyik legerősebb nemzeti bankjában.
BETÉTEK UTAN KAMATOKAT IS FIZETÜNK.
Monongahela National Bank
BROWNSVILLE, PA.

MAGYAR BANYÁSZOKAT KERESÜNK
Carlton és Republic, West Virginia telepekre, közel Charleston, West Virginia. — Kitűnő hely egy család, mind nőtlen munkásoknak. — This bányák van. — A szén magassága négy és hét láb között váltakozik.
MINDEN NAP DOLOZUNK
Nagyon szép új házak, villanyvilágítás, vízvezetékekkel és bekerített kertekkel. Baromfi és tehénfarm megengedve. Szép iskolák, templomok és különböző szórakozó helyek a telepen.
NYOLC ORAI MUNKÁIDÓ. UNION BANYA
Telepeken sok magyar dolgozik és minden tekintetben meg vannak elégedve. Jöjjen személyesen, vagy irjon bővebb felvilágosítást erre a címre:
K. D. QUARRIER, Supt.

The Carbon Fuel Co. So. Carbon, W. Va.
MAGYAR BANYÁSZOK KERESTETNEK
Dorothy, W. Va. telepekre. A szén 6-1/2 láb magas. A bányák a C. & O. vasútvonalon mentem, ezekben a telepeken a szén 6-1/2 láb magas. Irjon felvilágosítást a következő címre: Mr. J. L. Farrel Superintendent, Carbon Fuel Co., So. Carbon, W. Va.
Western Pocahontas Fuel Co.
CHAS. E. SANDBERG, Genl. Mgr.
DOROTHY, RALEIGH CO. W. VA.

A LEGSZEBB A LEGKEDVESEBB CSÁKIK

AJÁNDÉK

VALÓDIHAZAI

LEHET.

Minden jelent meg a legnagyobb színes képes ábrázolásban, mindenféle valódi hazai 14 karátos arany tűzők, ezüst- és hanglemez, ezüst óra és órálművekről, valódi hazai hangszerekről, tiszta pipákról és pipákörül. Danófi gépekről, lemezekről, gazdasági aszesszórakörül és más fűszerekről. Megtalálhat benne mindent, amire egy magyar embernek nagy szüksége lehet. Kérje legújabb nagy képes ábrázolmányt, ingyen és bérmentve küldöm meg bárhová.

Minden küldemény egy meglepetés, szívbet, jobbat küldök, mint amit vár.

35 évek várom rendelését! Üzletem 1882-ben alapított. HAZAI.

EMIL NYITRAI
77 FIRST AVENUE
NEW YORK, N. Y.